



Pressiteade

Luxembourg, 26. juuli 2022

ELi audiitorid hoiatavad, et kava „REPowerEU“ ei pruugi täita talle seatud ootusi

Euroopa Kontrollikoda hoiatab täna avaldatud arvamuses, et kava „REPowerEU“ elluviimisel võib EL seista silmitsi märkimisväärsete praktiliste probleemidega. REPowerEU eesmärk on kiiresti vähendada sõltuvust Venemaa fossiilkütustest, mitmekesistada energiavarustust ELi tasandil ja kiirendada rohepööret. Eelkõige sõltub REPowerEU edu kõigil tasanditel võetavatest täiendavatest meetmetest ja sellest, kas suudetakse leida ligi 200 miljardit eurot.

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse otsustas Euroopa Ülemkogu, et EL peaks võimalikult kiiresti järk-järgult kaotama oma sõltuvuse Venemaa gaasi-, nafta- ja söeimpordist. Seejärel esitas Euroopa Komisjon kava „REPowerEU“, mille eesmärk on suurendada ELi energiasüsteemi vastupanuvõimet, vähendades selle sõltuvust fossiilkütustest ja mitmekesistades energiavarustust ELi tasandil. See eesmärk kavatakse saavutada taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi kaudu: eesmärki toetavad meetmed lisatakse riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkidesse.

„Venemaa sissetung Ukrainasse pööras tähelepanu meie sõltuvusele gaasi, nafta ja söe impordist ning EL pidi suurenenud energiajulgeoleku probleemidele tingimata kiiresti reageerima,“ ütles arvamuse eest vastutav kontrollikoja liige Ivana Maletić. Kuid meie arvates ei pruugi REPowerEU oma praegusel kujul kiiresti kindlaks määrata ja rakendada ELi strateegilisi projekte, millel on vahetu ja suurim mõju ELi energiajulgeolekule ja -sõltumatusele.“

Ettepanekus antakse küll põhjalik ülevaade valdkonna kontekstist ja peamistest probleemidest, kuid audiitorid juhivad siiski tähelepanu mitmele vastuolule REPowerEU ülesehituses. Kuigi REPowerEU eesmärk keskendub ELile tervikuna, rakendatakse taaste- ja vastupidavusrahastat liikmesriikide kavandatud meetmete kaudu. Audiitorite sõnul kujutab see endast ohtu eesseisvate probleemide strateegilisele lahendamisele ning võib viia selleni, et ELi kui terviku jaoks strateegilise tähtsusega projekte ei rahastata REPowerEU kaudu.

Euroopa Komisjoni hinnangul tuleks REPowerEU raames (eelkõige Venemaa fossiilkütuste impordi järkjärguliseks lõpetamiseks 2027. aastaks) investeerida täiendavalt 210 miljardit eurot. Samas on praeguseks täiendavalt eraldatud kokk vaid 20 miljardit eurot. Muud rahastamisallikad on väljaspool Euroopa Komisjoni kontrolli ning sõltuvad liikmesriikide valmisolekust kasutada ülejäänud taaste- ja vastupidavusrahastu laene või kanda üle vahendeid muudest ELi

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja arvamuse põhisõnumid. Arvamus on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

poliitikavaldkondadest (eelkõige ühtekuuluvuspoliitikast ja maaelu arengu valdkonnast). Seetõttu hoiatavad ELi audiitorid, et tegelikult kasutada olevate vahendite kogusumma võib olla prognoositud investeerimisvajaduste katmiseks ebapiisav.

Audiitorite sõnul tekitab probleeme ka vahendite kavandatav jaotamine liikmesriikidele. Kuna toetus jaotatakse proportsionaalselt taaste- ja vastupidavusrahastu jaoks algselt eraldatud summadega, ei kajasta see ei REPowerEU ees seisvaid probleeme ja eesmärke ega liikmesriikide konkreetseid vajadusi. Konkreetsete tähtaegade puudumine REPowerEU peatükkide esitamiseks vähendab piiriüleste projektide kindlakstegemise ja toetamise tõenäosust. Võrdleva analüüsi puudumine piirab strateegilist nägemust sellest, millistel projektidel on suurim potentsiaal aidata kaasa ELi energiapoliitika ja -sõltumatusel.

Oma arvamuses juhivad audiitorid tähelepanu mitmele muule REPowerEUd mõjutavale puudusele, sealhulgas aruandluses, seires ja hindamises ning REPowerEU peatükkide esitamises ja hindamises.

Selgitav taustteave

18. mail 2022 esitas Euroopa Komisjon kava „REPowerEU“ – plaani vastupidavama energiasüsteemi ja tõelise energialiidu saavutamiseks, mis lõpetaks sõltuvuse fossiilkütustest, mitmekesistaks energiavarustust ELi tasandil ja kiirendaks üleminekut puhtale energiale. REPowerEU sisalduvad meetmed on mõeldud nende eesmärkide täitmiseks energiasäästu, energiavarustuse mitmekesistamise ja taastuvenergia kiirema kasutuselevõtu kaudu (lõpetades kodudes, tööstuses ja elektritootmises fossiilkütuste kasutamise) ning puhta energia tootmise kaudu.

Täna avaldatud arvamuse eesmärk on anda hinnang REPowerEU üldise ülesehituse, kavandatud muudatuste asjakohasuse ja kava elluviimist ohustavate võimalike riskide kohta.

Arvamusega 04/2022 saab [kontrollioja veebisaidil](#) praegu tutvuda inglise keeles ning peagi ka ELi teistes keeltes.

Pressikontakt

Kontrollioja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547